

1919—20 325 $\frac{1}{4}$ Million mod 159 $\frac{1}{2}$ Million i 1922—23 —, men ogsaa fordi Luksusbeskatningen er blevet betydeligt stærkere udviklet i det sidstnævnte Aar, 1922—23. Paa § 7: Adskillige Indtægter, er der en Indtægt af 11 313 000 Kr. I denne Indtægt skal jeg fremhæve en meget betydelig Post, nemlig 4 920 000 Kr., der er fremkommet ved Indbetaling af sidste Rate af Overskuddet af Krigsforsikringen for danske Skibe.

Driftsregnskabet Udgiftsside paa Statsregnskabet, altsaa §§ 8—25, viser paa Regnskabet for 1922—23 en samlet Udgift af 423 503 000 Kr. mod 499 381 000 Kr. for 1921—22, det er altsaa paa disse ordinære Udgiftsparagraffer 75 878 000 Kr. mindre. Balancen paa Driftsregnskabet, §§ 1—25, som i 1921—22 viste et Underskud paa 90 085 000 Kr., viser paa Regnskabet for 1922—23 et Overskud paa 3 421 000 Kr. eller en Forbedring med 93 506 000 Kr. Herved er i Forbindelse med Statsvirksomhedernes Balance og for en væsentlig Del ved Hjælp af den naaet et meget stort Skridt fremad. Denne betydelige Udgiftsreduktion er naaet trods de Forøgelser, der er paa Ministeriet for offentlige Arbejder, § 15 — der er her en Forøgelse paa 1 537 000 Kr., der særlig stammer fra Udgiften til sønderjydske Havne og Forbedring af sønderjydske Landeveje —, og den store Merudgift til Statsgældens Forrentning, 7 439 000 Kr. Men i øvrigt er der en betydelig Nedgang paa langt de fleste af Udgiftsparagrafferne. Størst er Nedgangen paa Finansministeriet, § 22, hvor den er 24 225 000 Kr., idet Valutareguleringen er afsluttet og der i øvrigt er foretaget forskellige Reduktioner. Derefter kommer Indenrigsministeriet, § 14, med en Udgiftsnedgang paa 19 951 000 Kr., Landbrugsministeriet, § 13, med en Udgiftsnedgang paa 10 110 000 Kr., Undervisningsministeriet, § 19, med en Nedgang paa 8 607 000 Kr., Justitsministeriet, § 17, med en Nedgang paa 7 253 000 Kr., Marine ministeriet, § 21, med en Nedgang paa 5 492 000 Kr., Krigsministeriet, § 20, med en Nedgang paa 4 928 000 Kr.

Ogsaa paa Udgifterne til Rigsdagen er der en Nedgang, fra 3 160 000 Kr. i 1921—22 til 2 552 000 Kr., og paa Udenrigsministeriet er der en Udgiftsnedgang fra 7 269 000 Kr. til 6 801 000 Kr. Paa Krigsministeriets og Marineministeriets militære Afdeling — heri indbefattet Udgifterne til Centralstyrelsen — er Udgifterne gaaet ned fra 64 228 000 Kr. i 1921—22 til 55 777 000 Kr. i 1922—23. Denne Nedgang fortsættes i 1923—24, hvor Finansloven viser Tallet

46 278 000 Kr. for disse to Afdelinger til sammen.

Disse meget betydelige Udgiftsned sættelser er naaet dels ved Prisnedgang og Nedgang i Dyrtidstillæg, men dog hovedsagelig ved Besparelser af forskellig Art. Paa visse Poster indenfor de enkelte Udgiftsparagraffer er der dog Stigning, og jeg skal i saa Henseende særlig fremhæve under Indenrigsministeriet en Stigning paa Gruppen Forsikring og Forsørgelse af ubemidlede fra 58 478 000 Kr. i 1921—22 til 62 518 000 Kr. i 1922—23. Denne Udgiftsgruppe viser en ganske kolossal Stigning, sammenlignet med det sidste Fredsaar, 1913—14, hvor den kun androg alt i alt 10 857 000 Kr.; det er altsaa nær op imod en Seksdobling. I Forbindelse hermed skal jeg nævne, at under Undervisningsministeriet er Udgiften til Folkeskolevæsenet steget fra 7 136 000 Kr. i 1913—14 til 36 854 000 Kr. i 1922—23, medens den i 1921—22 endog var 41 096 000 Kr. Det er jo en mægtig Stigning, men Rekordten er dog Stigningen i Udgifterne til Statens højere Almenskoler og til kommunale og private højere Almenskoler samt Mølle- og Realskoler. Udgiften hertil var tilsammen i 1913—14 kun 1 281 000 Kr., men i 1922—23 ikke mindre end 9 563 000 Kr., altsaa henimod det ottedobbelte; 1921—22 var det endog 11 091 000 Kr. Stigningen skyldes væsentlig den Lovgivning, der fandt Sted under Krigen, og som i saa høj Grad forøgede Udgifterne paa dette Omraade.

Paa § 26 har Indtægten været 42 354 000 Kr., hvoriblandt 9 200 000 Kr. for de 10 Millioner Statsobligationer til Erhvervelse af indtægtgivende Statsaktiver. Obligationerne bar en Rente af 4 $\frac{1}{2}$ pCt. og afsattes til Kurs 92. I 1921—22 var Indtægten paa § 26 ca. 168 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., hvoraf dog ca. 131 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. var Udbyttet af det andet amerikanske Statslaan; Udgiften har i 1922—23 været 106 053 000 Kr. mod ca. 135 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. det foregaaende Aar. Til Afdrag paa Statsgælden er medgaaet 10 117 000 Kr., altsaa lidt mere end de 10 Mill. Kr. ny Gæld. Statsgælden var pr. 31. Marts 1923 uden vedhængende Rentekupons 1 189 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., med vedhængende Rentekupons ca. 1 201,9 Mill. Kr. Herimod stod en samlet Aktivmasse minus Sorø Akademis og Komunitetets Aktiver paa 1 667 Mill. Kr. — Jeg skal endnu, inden jeg forlader § 26 paa Statsregnskabet, nævne, at Forstrækningerne til det kongelige Teater, som i 1921—22 havde naaet det ret anseelige Beløb 1 650 000 Kr., i 1922—23 dog er gaaet ned til 1 200 000 Kr.; forhaabentlig vil denne Nedgang fortsættes.